

5. Планування (бюджетування) основного процесу елімінування ризиків охоплює розробку набору антикризових заходів і необхідних джерел їх фінансування; здійснюється розробка індивідуальних і зведених бюджетів підприємства (самостійних бізнес-одиниць) з урахуванням затверджених лімітів.

7. Оцінка ефективності (результативності) елімінування ризиків проводиться з метою зіставлення досягнення поставлених цілей (стратегій) з елімінування ризиків з витратами необхідних ресурсів, що підтримують систему інтегрованого управління ризиками на заданому рівні.

Вироблення чітких процедур елімінування ризиків у системі економічної безпеки підприємства є важливими перспективами подальших досліджень за цією проблематикою, а дослідження взаємозв'язків чинників, що спричиняють ризики, та самих ризиків за різними класифікаційними ознаками їх групування, може стати підґрунтям для розвитку процесу елімінування ризиків у системі економічної безпеки діяльності компанії та дозволить розробити дієвий механізм їх зниження.

Список використаних джерел:

1. Бек У. Общество риска. На пути к другому модерну / У. Бек; пер. с нем. В. Седельника, Н. Федоровой; Послесл. А. Филиппова. – М.: Прогресс- Традиция, 2000. – 384 с.

2. Машина Н. І. Економічний ризик: методи його вимірювання : навч. посіб. / Машина Н.І. – Київ : Центр навчальної літератури, 2003. – 188 с.

3. Сулим М. В. Економічний ризик та методи його вимірювання : навч. посіб. / М. В. Сулим. – Львів : Вид-во Львів. комерц. академії, 2003. – 196 с.

4. Ющишина Л. Зниження ризиків у процесі планування в системі економічної безпеки підприємства / Л. Ющишина, В. Борисюк, Я. Старушкевич // Сучасні технології менеджменту : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених, (Луцьк, 10 листопада 2016 р.) / відп. ред. проф. Л. М. Черчик, Н. В. Коленда. – Луцьк, 2016. – 368 с. – С. 222-224.

Снітко І., студентка

Науковий керівник: Сафарова А. Т.,
к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту
Східноєвропейського національного
університету ім. Лесі Українки,
м. Луцьк, Україна

СУТНІСТЬ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасних економічних глобальних умовах більшість підприємств працюють в умовах невизначеності, непередбачуваності. Необхідність постійного забезпечення економічної безпеки підприємства зумовлюється об'єктивно наявним для кожного суб'єкта господарювання завданням забезпечення стабільності функціонування та досягнення головних цілей діяльності.

Аналіз діяльності підприємств показує, що перед ними гостро стоять питання, які пов'язані з фінансовою, виробничою, технологічною, інвестиційною та інформаційною сферами діяльності. На їхню діяльність також впливає макроекономічна нестабільність, структурна незбалансованість, неадекватне державне втручання. Тому підприємство, як первинна ланка національного господарства, для стабілізації фінансового стану, макроекономічного стану країни, повинно значну увагу приділяти своїй економічній безпеці.

Зважаючи на широкий спектр поглядів щодо категорії «економічна безпека підприємства», єдиного підходу до її трактування сьогодні немає. З огляду на це найбільш вдалим є такі визначення сутності економічної безпеки підприємства.

Г. Козаченко та В. Пономарьов визначають економічну безпеку підприємства «як гармонізацію в часі та просторі економічних інтересів підприємства з інтересами, пов'язаних з ним, суб'єктів зовнішнього середовища, що діють за межами підприємства»[1, с. 4].

В свою чергу, Т. Соколенко розглядає економічну безпеку як стан, при якому стратегічний потенціал фірми знаходиться поблизу меж адаптивності, а загроза втрати економічної безпеки наростає тим дужче, чим ближчою є ступінь адаптивності стратегічного потенціалу до граничної зони [2].

Васильців Т. пропонує під економічною безпекою підприємства розглядати такий стан функціонування, при якому підприємство та його продукція є конкурентоспроможними на ринку, а також одночасно гарантується: найбільш ефективне використання ресурсів, інтелектуального та кадрового потенціалу; стабільність функціонування та прогресивність розвитку; можливість протистояти негативним впливам зовнішнього та внутрішнього середовища його функціонування [3, с. 18].

З позиції С. М. Ілляшенка, категорія «економічна безпека підприємства» трактується як стан ефективності, отриманий за результатами використання ресурсів та ринкових можливостей підприємством задля здійснення захисту від негативних факторів як внутрішнього, так і зовнішнього середовища [4].

Яценко Н.М. та Михайлюк С.О. розглядають економічну безпеку підприємства як підсистему національної економічної безпеки та визначають її як економічний стан підприємства, сталий по відношенню до внутрішніх і зовнішніх змін фінансовогосподарської діяльності, не пов'язаної з форс-мажорними обставинами [5]. Таке визначення розглядає економічну безпеку в статичній і не враховує необхідність відповідної реакції на зміни, що відбуваються.

Рудницька О.В. розуміє це поняття, так: економічна безпека підприємства – комплекс заходів, які сприяють підвищенню фінансової стійкості господарчих суб'єктів за умов ринкової економіки, які захищають їх комерційні інтереси від впливу негативних ринкових процесів [6].

Шемаєва Л.Г. тлумачить економічну безпеку підприємства (господарчого суб'єкта), як захищеність його науково-технічного, технологічного, виробничого та кадрового потенціалу від прямих (активних) або непрямих (пасивних) загроз [7, с. 7].

Таким чином, під економічною безпекою підприємства слід розуміти спеціально побудовану систему захисних заходів, головна мета котрої полягає у

цілеспрямованому та повсякденному забезпеченні безперервної та водночас економічно ефективною і результативною діяльністю підприємства за рахунок боротьби із різного роду чинниками та факторами, що чинять негативний вплив на цю діяльність.

Список використаних джерел:

1. Козаченко Г. В., Пономарьов В. П. Економічна безпека підприємств: сутність і передумови формування // Теорія та практика управління у трансформаційний період: Зб. наук. праць. — Донецьк: ІЕП НАН України, 2001. — Т. 3. — С. 3—7.

2. Соколенко Т. М. Економічна безпека підприємства в умовах транзитивної економіки // VII Міжнародна науково-практична інтернет-конференція "Наука і життя: сучасні тенденції, інтеграція у світову наукову думку" [Електронний ресурс]. — Режим доступу: [http://intkonf.org/kand"ped"n"sokolenko"tm"ekonomichna"bezpeka"pidpriemstva"v"umovah"tranzitivnoyi"ekonomiki](http://intkonf.org/kand)

3. Васильців Т. Г. Економічна безпека підприємництва України: стратегія та механізм зміцнення: монографія. — Львів: Видво ТзОВ "Ліга Прес", 2008. — 385 с.

4. Скриньковський Р. М. Економічна безпека підприємства: сутність, класифікація та система діагностики [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/3-2015/87.pdf>

5. Яценко Н.М. Регіональна економічна безпека у контексті національної економічної безпеки / Н.М. Яценко, С.О. Михайлюк // Наукові праці Донецького державного технічного університету. Серія: економічна. Випуск 37. — Донецьк : ДонНТУ, 2001. — С. 78-82.

6. Рудницька О.В. Антикризові заходи національних господарств та виклики для економіки України в посткризовий період / О.В. Рудницька. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Evu/2011_17_1/Rudnitskaia.pdf

7. Шемаєва Л.Г. Економічна безпека підприємств у стратегічній взаємодії з суб'єктами зовнішнього середовища: автореф. дис. д-ра. екон. наук / Л.Г. Шемаєва. — К., 2010. — 39 с.